

Előfizetési árak:

Évész évre	10— K
Fel évre	5— K
Negyed évre	2.50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ah. előfizetések és hirdetések felvétel nek. Telefon 46.

Szerkesztőség

Baja, Bőtöv József-utca 2. szám. Telefon 116.

Feladv. szerkesztő és lapfajdos: **Mesko Zoltán.**

Mikor lesz új polgármesterünk?

A városi adminisztráció egész működésén meglátszik, ha hiányzik egy csavar, ha a gépezet egy alkatrésze nem funkcionál. Legtöbb esetben megáll az egész üzem. Keresve se találunk jobb hasonlatot, amelylyel a városkormányzás zavartalan összműködésének fölfüggesztésére olvasóink figyelmét felhívhatnók. Pedig megint ilyesmi készül itt Baján. Hogy pedig az ilyen önkényesen beállított páuzak a városra nézve milyen károsak, arra kár tintát vesztegetni. Arról van szó, hogy dr. Hegedüs Aladár végleges nyugdíjára vonulása előtt 3 hónapi szabadságra akar menni. Nem szeretnők, ha bárki félreértene, de ki kell jelentenünk, hogy a jelen esetben örömmel látnók, ha a polgármesteri krízisen minél hamarabb átesnénk. Lehet, sőt valószínű, hogy dr. Hegedüs Aladárnak ez a pár hónap valamiféle nyugdíj-igényből kifolyólag kell, de az is bizonyos, hogy a városnak sok okból nem lehet hosszabb ideig fej. vezető nélkül maradnia. Mi Hegedüs Aladár drtól az eddig is léptenyomon élvezet pihenőket se sajnáltuk, de annyi nyíltságot lapunktól mindenki elvárhat, hogy a meggyőződésünket véka alá ne tegyük. Nem tartottuk hasznos dolognak a városra eddig se, ha a városházán mindig csak szabadságolási kérvényeket kellett elintézni, most

semtalánók megfelelőnek, ideális állapotnak, ha hónapokon, esetleg féléven át vezető, irányító nélkül maradna a város, mert tény dolog, hogy a helyettes, akármilyen lelkiismeretes ember, a felelősség teljes súlyát sose érzi a vállán.

A tapasztalat elég szomorú példát adott már arra is, nem Bajáról van szó, hogy az ilyen átmeneti, helyettesítésekkel kireperált állapotok a városi adminisztráció berkeiben a leglehetősebb, erkölcsi szempontból legsúlyosabb eshetőségek melagágyai lettek.

Egyik főargumentum azonban, hogy sokaig polgármester nélkül nem maradhat a város, az a bebizonyított tény, hogy a helyettes sose léphet fel olyan eréllyel, olyan szigorral, amely sok esetben — épen az ilyen átmeneti időkben — okvetlenül szükséges volna. A maga szempontjából az a helyettes okosan is teszi, ha nem lép föl drákói módon. Elvégre tudja, hogy a pünkösdi királyság ugy sem tart sokaig, rövid idő multán ő is megint lekerül a polcra, minek szerezzen magának ellenségeket! Ez a tudat, ez a szomorú valóság aztan minden oldalon meglazítja a köteléket. A fegyelem, szubordináció szigorúságát a kedves pajtáskodás lengi körül; a lelkiismeretes munka pontosságát a bliccelések a kényelmesebb amerikázások derfus

intervallumai fogják enyhíteni. És ugyan kinek lesz abból haszna, kinek a legnagyobb kára? A tisztviselők sínylik meg legelőször, mert, ha vége szakad a jó napoknak, olyan restancia tornyosul az asztalukon, hogy a fejük bújba se látszik ki belőle, de kára van a közönségnek is, mert ügyei hónapokon át elintézetlenül hevernek.

Fontolja meg tehát minden faktor, hogy üdvös, hasznos dolog-e Baja városára nézve, ha sokaig polgármester nélkül kellene maradnia? A mi szempontunk az, hogy ezt a kérdést minél hamarabb meg kell oldani.

Azt hisszük, hogy a város érdeke is az, hogy rövidesen arravaió polgármestert kapjon.

Rozoga a temető kerítése.

Eltűnnek a sirkeresztek.

A bajai Szent-Rókus sirkert kerítéséről lesz itt szó, ha ugyan kerítésnek lehet nevezni azt a pár rozoga deszkát, melyet e sorok írásakor talan már el is vettek és amely jelezni kívánja, hogy ott valamikor kerítés volt.

Hosszu idő óta minden jobb izlésű ember megbotránkoztatására csak

egy pár korhadat deszka és léc emleketet a kerítésre. Nagyon természetes, hogy ily kerítés mellett szabadon garázdálkodhatik a temetőben ember és állat.

A közgyűlésen az egyik bizottsági tag szóvá tette ezeket a sajnálatra méltó állapotokat, majd önálló indítványában sürgette meg a kerítés mielőbbi felállítását, azonban minden maradt a régieben.

A legutóbbi időben azonban oly dolgok történek a temetőben, hogy mulasztást követnénk el, ha nem követelnők legerélyesebben a nagy nyilvánosság előtt a kerítés azonnali felállítását.

Sirkeresztek tűnnek el a temetőből!

Zord a tél, nagy a hideg, hát egy-néhány lelkiismeretlen, magáról megfeledkezett ember a temetőből szerzi be fűtő-anyagát. Könnyen megteheti, mert még csak kerítést sem kell átmasznia.

De nemcsak a fakeresztek tűnnek el hanem a márványkereszteket is megprongálják, nagy darabokat letörnek belőlük.

Igazán ez már felháborító!

Nem értjük a szindikusok nem-törődőségét, amellyel ezt az ügyet kezelik.

Ezen megbotránkozást okozó, a kegyeletet mélyen sértő anomáliát elhallgatni nem lehet.

Epen ezért itt a nagy nyilvánosság előtt a következőkre várunk feleletet az egyházgondnokoktól.

Van-e tudomása a szindikusoknak a temető-kerítés szánalmas állapotáról?

Ha igen, akkor hajlandó-e igen rövid idő alatt rendes kerítést felállítani?

Mi az oka annak, hogy az eddigi rozoga kerítést megfűrték és ez által a kegyeletet sértve, a sirkert közbiztonságát veszélyeztetették.

CHAGRININ fémtisztító posztó

a legolcsóbb, legtisztább kezelésű és a legjobb!

Feleslegessé teszi az eddigi folyékony, piszkos kezelési fémtisztítókat, gyorsabban és szebben tisztít valamennyinél, legolcsóbb és kényelmes kezelési.

Egy próba meggyőz minden háziasszonyt a CHAGRININ elvitáztatatlan előnyeiről és nélkülözhetetlenné teszi minden háztartásban!

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében.

ELNÖKÖT választott a Kaszinó.

A bajai Kaszinó választmányának baklövésel és kőntörfalazása, a megválasztott elnökök koraszülött és idő előtt napvilágra jött programtervezete és egy közismert érdeklövésüket agresszivitása folytán része lehetett vasárnap délután az öreg Kaszinó falainak olyan tumultusban, amilyent azok a csendes lórumhoz szokott falak még nem igen láttak. Igaz, hogy olaj volt a tűzre a közismert klick egy tagjának hatalmas, egy egész testületet sértő elszólása is.

Vasárnap délután tehát megteremtették Baján a társadalmi békét, de éppen azok, akiknek ajkán mindig ez a béke ugránczol, miközben a kezük gyujtó csóvát lenget, különösen akkor, ha látják, hogy hol titkos, hol nyílt törekvéseiknek nem hajlandó mindenki behódolni. Igen, ők olyan teli szájjal hirdetik ezt a társadalmi békét, ha érdekük úgy kívánja, hogy az ember önkénytelenül arra a vásári polgártársra gondol, aki legjobban szokta kiabálni a tolvajt — bizonyos jól ismert okokból.

A berendelt, beszánkózott emberek sikertül jeltöltöket elnökké választani, ami — bárcsak alaptalan volna aggodalmunk — könnyen jéket vághat a Kaszinónak eddig nyugodt, békés felületén. Azok, kik a Kaszinónak bebbejét eddig is feltöltötték, ápolták, abban hibáztak, hogy nem szervezkedtek. Erésben tanultak a másik párttól.

Ami az elnöki reformok ügyét illeti, azokra nem akarunk most részletesen kiterjeszkedni. Az új elnökök csak azt kívánják, ha már annyira szükségesnek tartja a reformokat, legyen neki akkor a kérdés megoldásában több szerencséje, mint annak a fiskálisnak volt, aki az ügyet vasárnap olyan sikertül balkezével és olyan finom izléssel szőnyegre hozta. A megoldási procedurát mi is figyelemmel fogjuk kísérni.

Az elnökválasztás után már nyugodtabb tempóban inent minden. Bár úgy lenne, hogy a régi béke, egyetértés újra otthont találna a Kaszinó falai között.

A Vörös-kereszt egylet ápolónőképző tanfolyamai

A magyar szent korona országainak Vörös-kereszt egylete a Balkán háború tanulságaiból kifolyólag elhatározta, hogy háború esetére a szükséges ápolónőkről német mintára oly módon gondoskodik, hogy évente kétszer 6 hétig tartó ápolónőképző tanfolyamokat tart az ország

nagyobb kórházaiban, hogy ily módon egy esetleges háború esetén hozzávetőleges számítás szerint magyar-országra eső 140.000 sebesült és beteg katonára részére szükséges mintegy 7000 ápolónő idővel rendelkezésre álljon.

A Balkán háborúban nemcsak a fegyverek gyilkos tüze tizedelte meg a harcosok sorait, hanem majdnem ugyanannyi hős katonára esett áldozata a harcnyal mőgött dühöngő járványos betegségeknek és a sebesültekről való kellő gondozás hiányának.

A sebesült katonák ezrei lettek volna megmenthetők, ha a küzdő felek hadegészségügyi felkészültsége tökéletesebb lett volna. Erről számoltak be minden országnak a háborúban résztvevő orvosai.

Országunk Vörös-kereszt egyletének központi vezetősége a közelmúlt szomorú tapasztalatait leszűrve, felhívta a főkegyszékieket vezetőségéit, hogy ezen gyakorlati tanfolyamok megtartásáról gondoskodjanak.

A helyi választmány Szutrély Lípót országgyűlési képviselő, takarékpénztári igazgató elnöklete alatt e hó 16-án tartott ülésén a tanfolyam tartását elhatározta és annak vezetésére dr. Róna Dezső kórház-igazgatót felkeltte, aki azt készséggel vállalta.

A tanfolyam a városi kórházban március hó 1-én kezdődik, elméleti és gyakorlati oktatásból áll és azon bármely felnőtt hölgy résztvehet.

A részvételre jelentkezni lehet a helybeli nőegyletek elnökönél, dr. Róna Dezső kórház-igazgatónál, vagy M. Beatrix központi főnöknél.

A rendőrség államosítása.

A rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat teljesen elkészült és sokkal hamarabb kerül a parlament elé, mint azt gondolják.

A javaslat lényegesebb része, amely közvetlenül érdekli a városokat, az, hogy a jövőben a rendőrszociális ügyeket mind a közigazgatás hatáskörébe utalja és a rendőrség csak tisztán policiaális feladatokat végez. Az utlevélgügyet kivéve, a többi, tehát a család-, szegény-, állategészség-, ipar- és katonagügyek, mint nem szorosan vett rendőri reszortok a közigazgatáshoz kerülnek.

A főispánok kezében fog összpontosulni a rendőri hatalom. Mellette egy rendőrtanácsosi ranggal beosztott rendőrtiszt lesz az előadó, míg a mostani főispáni hivatal személyzete, tehát titkárok, kiadók, iktatók, irnok stb. megmarad. Mint legfelsőbb hatóság, ő itelkezik harmadfokon a hatáskörébe utalt ügyekben.

Az egyes városok rendőrségeinek élén rendőrtanácsosok és rendőrkapitányok állanak, aszerint, hogy a

törvényhatósági, vagy rendezett tanácsú-e a város. Hogy kiket vesz a rendőrtiszt státusból az állam és kiket vesz át a városi státusba, az elsősorban pénzkérdés, másodsorban attól függ, vajjon az lesz-e az alapelv, hogy a kvalifikációt, vagy pedig a szolgálati időt veszik-e figyelembe.

Inkább ez utóbbit és csak igen jól minősített fiatal tisztviselőket soroz be a kvalifikáció alapján.

Hirek.

Liceális hírek. A liceális bizottság faradtságot nem ismerő buzgalma vasárnap is megteremtette a gazdag gyűmléslet. A felsővárosi iskolában Szabó Zoltán tartott igen érdekeltes és szívreható előadást az „Utcának a gyermek lelkületére való káros hatásáról.” — Az alsóvárosi iskolában nagyszámú közönség előtt a „Hunyadiakról olvasott föl Pajor Jozefin. Felolvasását remek vetített képek kísérték. — A tanyai iskolában Szatmári Sándor folytatta az „Antialkoholizmus” műsóját, melynek eredménye az, hogy az antialkoholisták tábora Baján is fokorlóakra szaporodik. — A Vörös-kereszt-téren dr. Polfermann Arthur szemléltető példaképpel tanította ki szép számban megjelent hallgatóit az első segélynyújtásra. — Mind a négy előadást szavazatok, énekszámok kísérték. — A ker. olvasókörben a nagyszámú megjelent közönségnek Gauder István tartott előadást a gyermekhűnőkről és a nevelésről lit a képződeszek vonóskvarterje szavazatok élénkítették a hangulatot.

A m. kir. áll. tanítóképző-intézei szabaddiceális előadója f. hó 15-én Amler Antal tanítóképző-intézei zene-tanár volt, aki „Vázlatok a zene-történelemből” címen egyelőre az ókori zene-történet fejlődéséről értekezett nagy közönség kitartó érdeklődése mellett. Előadása során a különféle hangszerek fejlődéséről is megemlékezett s szavait a tanító-növendékek rajzaival illusztrálta Amler tanár növendékeivel egy-két ókori dallamot is előadott.

Halvacsora. A nyomdások szakegylete f. hó 28-án a Grünhut-levele végdélben tombolával egybekötött halvacsorát rendez. Egy teríték ára 3 korona.

A Kath. Legényegylet 1914. évi február hó 22-én vasárnap az Ipartestület disztermében színelőadással egybekötött Jótékonycélu zártkörű Farsangi bált rendez. Az előadás kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: ifj. Rehák György ur és özv. Fogt Alajosné urnő üzletelben. Ha valaki meghívott nem kap, de erre igényt tart, forduljon az egyleti előjárósághoz. Főpróba 20-án, pénteken este 8 órakor. Belépő-jegy: földszint 30 fillér, karzat 20 fillér. Színre kerül: Tündérlak magyarokban c. népszínmű 3 felvonásban, énekekkel és látványos, fényes tündérlánccal.

Főlgazgatól látogatás. Dr. Szele Robert tankertületi főlgazgató a napokban hivatalos látogatását végezte a helybeli főgimnáziumban.

Kovács Lillyek Baján. Óriási sikert aratott tegnap este a Nemzeti színház nagytérképében a Kovács Lilly kabaré társasága. Minden egyes tréfa, politikai aktualitás, kuplé stb. külön-külön nagy tetszést ért el. Kovács Lilly elragadó volt. Gáthy Gitta pompás próza számai igen tetszetek. Békeffi rendkívül elmes, szellemes konferanzjai valóságilag etazisba hozta a teljesen zsufoit terem közönségét, Szabó Gyula pompás Tisza István maszkja stb. Kertész Lajos ismert humora teljes hatást kelteket. A zongóra-kíséretet Vecsei Sándor zongora-művész látta el nagy szakértelemmel.

Megmergette magát Schreiber Erzsike 16 éves, bajai születésű leány a napokban afelett, bánatában, hogy nevelő-anya hónapok óta agyban fekvő beteg, öngyilkossági szándékából — anyjának az orvos által rendelt orvosságot — morfiumot ivott. Beszállították a központi kórházba. Sérülése nem életveszélyes.

Elűtötte a vonat. Hódságról szállították a bajai kórházba Réget Lőrinc napszamos embert, akit a vonat üttött el. Állapota súlyos; 20 napon túl is alig gyógyul föl.

Peterdy Erust kirabolták. Peterdy Erust, a szabadkai színház kitűnő primadonnáját furcsa eset érte kedden este. Mikor este 11 óra után a Merülőkövek előadásáról fötéri lakására ért, tárva-nyitva találta otthonát. Valami késői látogató a primadonna összes ékszer it elemelte. A szabadkai rendőrség lázasan nyomoz a tolvaj után.

Nem falták föl a farkasok. Sokáig az a hír tartotta magát Baján, hogy Weiner Dávid közsörtis nyomtalanul eltűnt. A farkasok falták föl — reméldöztek a félenkebb természetiek. A bentsentesek azonban jól tudták, hogy az egész farkas-historia csak egy könnyen beugratható fiatal riportert agyában festett olyan rémesen. Aminthogy úgy is volt. Tehát jól kell vigyázni mindenre, mert az április elseje még messze van.

A maramarosi skizma-pörnek két védője, mint hírlak, bácskai ember lesz. Dr. Lallosevicz János zombori és dr. Hadzsi Koszta újvidéki ügyvédek vallalták két vádoltot védelmélt.

Szerkesztői üzenet.

ÉRDEKELŐDŐ. Mi neveltünk a legjobban a B. F. U. kapkodó, reméldöző mosakodásán. Természetes dolog, hogy nem a B. F. U. az illetékes annak a megállapítására hogy sértette-e az uríndket, vagy sem. Ók ad notam vették azt a lovagias eljárás. Hát csak mosakodják. Szálmalmas tisztálkodásában azonban a néger nem lesz fehérebb. Azt is régen gyakorlatba vették azok a lovagok, hogy „si fecisti, nega”

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnagyításokat
KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész
Baja, Szent István-tér II-ik szám.
(Fischer-ház.)

Fränkl Ignác

BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofonokból, valamint mindezek alkatrészeiből.
Javitások
szakszerű műhelyben a legjutányosabban eszközöltetnek.
Kedvező fizetési feltételek!

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

**Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság**

A társaság elvállal biztosításokat tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjrételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megőrvi.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)